

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันผู้คนหันมาใส่ใจสุขภาพของตนเองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ธุรกิจและบริการที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจึงได้รับความสนใจมาก ทำให้เกิดความต้องการสถานบริการเพื่อการดูแลสุขภาพ สภาพและผ่อนคลายความเครียด การใช้ธรรมชาติบำบัดเพื่อปรับสมดุลให้ร่างกายและผ่อนคลายความตึงเครียด ก็เป็นวิธีหนึ่งที่หลายคนเลือกใช้แทนการบำบัดด้วยยาโรครักษาโรค ส่งผลให้ธุรกิจสปา ซึ่งเป็นหนึ่งในการบริการด้านสุขภาพที่สามารถตอบสนองความต้องการในการดูแลสุขภาพของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี มีการขยายตัว และเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว

สปา (Spa) หมายถึง แหล่งพักผ่อนเพื่อคลายความเหนื่อยล้า ร่างกายได้รับการปรนนิบัติด้วยการนวดผ่อนคลาย หรือจะนวดเพื่อความงาม พร้อมคำแนะนำในการออกกำลังกายและการรับประทานอาหารให้ถูกสุขลักษณะ ธุรกิจสปาเริ่มเข้ามาในประเทศไทยเมื่อประมาณปี 2536-2537 โดยเริ่มเปิดตัวตามโรงแรมหรูชั้นนำเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติ และเป็น การสร้างภาพลักษณ์ที่นำมาเป็นจุดขายเพื่อดึงดูดลูกค้าชาวต่างชาติให้เข้ามาพักในโรงแรม โดยมี โรงแรมโอเรียลเต็ล เป็นผู้บุกเบิกเอาศาสตร์บำบัดด้วยวาริ หรือสปาเข้ามาผสมผสานกับภูมิปัญญา ไทยมาสร้างเป็นสีสันควบคู่กับบริการห้องพัก จากนั้นธุรกิจสปาในประเทศไทยก็ได้ขยายตัวอย่าง ต่อเนื่องมีผู้ใช้บริการปีละ 3.3 ล้านคน จนถึงปัจจุบัน สร้างรายได้ให้กับประเทศไม่ต่ำกว่าปีละ 5,000 ล้านบาท และยังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (เชียงใหม่ยกชั้นธุรกิจสปา, 2546)

ปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่มีสถานบริการสปาไม่ต่ำกว่า 30 แห่ง ใช้เงินลงทุนทั้งสิ้นกว่า 2 พันล้านบาท สามารถทำรายได้เข้าสู่จังหวัดปีละไม่ต่ำกว่า 120 ล้านบาท และมีผู้ใช้บริการปีละ 100,000 ราย จากการที่รัฐบาลให้การสนับสนุน และประกาศให้จังหวัดเชียงใหม่เป็น 1 ใน 3 ของ จังหวัดที่ไฮ้ตลาดสุขภาพเป็นจุดขาย ยิ่งทำให้ธุรกิจสปาในเชียงใหม่ได้รับความนิยม และเป็นที่ ต้องการของนักท่องเที่ยวจากจังหวัดอื่น ที่จะเข้ามาประกอบธุรกิจสปาเพิ่มขึ้นอีกไม่ต่ำกว่า 20 แห่ง คาดว่าจะมีเงินเข้ามาลงทุนอีกไม่ต่ำกว่า 4 พันล้านบาท (ขวัญดาว จิตรพนา, 2546)

ทั้งนี้ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดใกล้เคียงได้เกิดการรวมตัวกันของผู้ประกอบการธุรกิจ สปา ในชื่อสมาคมไทยล้านนาสปา (สมาคมไทยล้านนาสปา, 2547) โดยมีการจัดกิจกรรมร่วมกัน ระหว่างสมาชิกสร้างโอกาสทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มเป้าหมาย การยกระดับ

มาตรฐานความเป็นอัตลักษณ์สปาล้านนาสู่สากล รวมถึงสร้างอำนาจต่อรองกับองค์กรภายนอกเพื่อประโยชน์ของสมาชิกโดยรวม เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของธุรกิจสปาในภาคเหนือให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งชมรมไทยล้านนาสปานี้ถือเป็นองค์กรสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดเชียงใหม่ที่รายได้หลักมาจากธุรกิจบริการ

การจะทำให้ธุรกิจสปาอยู่รอดได้ จำเป็นที่ผู้ประกอบการจะต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารกิจการ โดยเฉพาะกลยุทธ์ทางการตลาดที่เหนือกว่าคู่แข่งและสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึง การพัฒนากลยุทธ์การตลาดที่ผู้ประกอบการธุรกิจสปาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการอยู่ ประกอบด้วย การวิเคราะห์สถานการณ์ของธุรกิจสปา และกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจสปา ได้แก่ กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด บุคคล หลักฐานทางกายภาพ และกระบวนการให้บริการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการที่จะเข้ามาลงทุนหรือผู้สนใจที่จะนำข้อมูลไปใช้ประกอบในการวางแผนธุรกิจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อวิเคราะห์กลยุทธ์การตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจสปา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงกลยุทธ์การตลาดที่ผู้ประกอบการธุรกิจสปา ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ใช้ ภายใต้สิ่งแวดล้อมขณะที่ทำการศึกษา
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในธุรกิจต่อไป

นิยามศัพท์

การวิเคราะห์กลยุทธ์การตลาด หมายถึง การวิเคราะห์สถานการณ์ทางการตลาด ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรม ภาวะการแข่งขัน กฎหมายและการเมือง การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และการวางแผนกลยุทธ์การตลาด ได้แก่ การแบ่งส่วนตลาด

การกำหนดตลาดเป้าหมาย การกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ และ กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาด
บริการ

ผู้ประกอบการธุรกิจสปา หมายถึง ผู้ที่ประกอบกิจการสถานบริการสปา ที่ตั้งอยู่ในเขต
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีรายชื่ออยู่ใน สมาคมไทยล้านนาสภา ณ เดือน กันยายน 2547

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved